EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2026 04 10
COM(2026) 156 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI

dėl 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1805 dėl nutarimų įšaldyti ir nutarimų konfiskuoti turtą tarpusavio pripažinimo taikymo

Turinys

1. ĮVADAS 2
2. BENDRIEJI VERTINIMO ASPEKTAI 5
   - 2.1. Bendrieji klausimai 5
   - 2.2. Terminai ir atsakymų pateikimo laikas (9 ir 20 straipsniai; 7 straipsnio 2 dalis ir 18 straipsnio 5 dalis) 6
   - 2.3. Atidėjimas ir galimybės vykdyti nebuvimas (10, 13, 21 ir 22 straipsniai) 7
   - 2.4. Ryšių palaikymas tarp kompetentingų institucijų ir su paveiktaisiais asmenimis (25 ir 32 straipsniai) 8
   - 2.5. Išlaidos (31 straipsnis) 8
   - 2.6. Kiti klausimai 9
3. KONKRETŪS VERTINIMO ASPEKTAI PAGAL 38 STRAIPSNĮ 10
   - 3.1. Galimybė padaryti ir atsiimti pareiškimus pagal 4 straipsnio 2 dalį ir 14 straipsnio 2 dalį 10
   - 3.2. Sąveika tarp pagarbos pagrindinėms teisėms ir nutarimų įšaldyti bei nutarimų konfiskuoti tarpusavio pripažinimo (8 ir 19 straipsniai) 11
   - 3.3. Įšaldyto ir konfiskuoto turto administravimas ir disponavimas šiuo turtu, įskaitant restituciją ir kompensavimą (28, 29 ir 30 straipsniai) 13
4. SUINTERESUOTŲJŲ SUBJEKTŲ PASIŪLYMAI 15
   - 4.1. Valstybės narės 15
   - 4.2. Eurojustas 17
5. IŠVADA 17

1. ĮVADAS

Pagrindinis tarpvalstybinių nusikalstamų organizacijų, įskaitant didelės rizikos nusikaltėlių tinklus, motyvas yra finansinė nauda. Remiantis naujausiu 2025 m. paskelbtu Europolo Europos Sąjungos sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo grėsmių vertinimu (ES SOCTA)[1], iš organizuoto nusikalstamumo ES kasmet uždirbami milijardiniai pelnai. Dėl to daugėja aukų ir valstybės narės patiria didelių išlaidų reaguodamos į tokia nusikalstama veikla padarytą žalą ir ją mažindamos. Nusikalstamu būdu įgytas pelnas pinigų plovimo tikslais perkeliamas iš vienos valstybės į kitą, todėl nusikalstamos organizacijos gali susikurti finansinę bazę. Tai savo ruožtu joms leidžia tęsti nusikalstamą veiklą, finansuoti korupciją ir įsiskverbti į teisėtą ekonomiką. Todėl galimybė naudotis pajamomis iš nusikaltimų kelia didelę grėsmę ekonomikos ir visuomenės vientisumui ir kenkia teisinei valstybei bei pagrindinėms teisėms.

Atsižvelgiant į tai, siekiant kovoti su didele organizuoto nusikalstamumo keliama grėsme, labai svarbu iš nusikaltėlių, ypač nusikalstamų organizacijų narių, atimti jų nusikalstamu būdu įgytas pajamas. Reikia dėti gerokai daugiau pastangų, kad tai būtų daroma veiksmingai, nes konfiskavimo rodikliai ES tebėra labai žemi. Tai taip pat svarbu nusikaltimų aukoms, nes įšaldymo ir konfiskavimo priemonės yra esminės – jomis sudaromos palankesnės sąlygos kompensacijai ir turto grąžinimui teisėtiems savininkams.

Reglamentas (ES) 2018/1805 dėl nutarimų įšaldyti ir nutarimų konfiskuoti turtą tarpusavio pripažinimo[2] (toliau – Reglamentas) buvo priimtas pripažįstant, kad siekiant veiksmingai įšaldyti ir konfiskuoti nusikaltimų priemones ir pajamas labai svarbus yra veiksmingas tarpvalstybinis bendradarbiavimas. Reglamentas yra viena iš kelių pagrindinių platesnės ES kovos su pinigų plovimu ir organizuotu nusikalstamumu teisinės sistemos[3] dalių ir pakeitė ne tokio plataus užmojo pamatinius sprendimus 2003/577/TVR[4] ir 2006/783/TVR[5], kurie dabar taikomi tik bendradarbiavimui su Danija ir Airija ir jų tarpusavio bendradarbiavimui.

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 82 straipsnio 1 dalies a punktą Reglamentu nustatomos taisyklės, pagal kurias valstybės narės įpareigojamos netaikant jokių papildomų formalumų pripažinti kitų valstybių narių vykstant procesams baudžiamosiose bylose priimtus nutarimus įšaldyti ir nutarimus konfiskuoti turtą ir tuos nutarimus vykdyti savo teritorijose. Reglamente daroma prielaida, kad sprendimai, kuriuos reikia pripažinti ir vykdyti, visada bus priimami laikantis teisėtumo, subsidiarumo ir proporcingumo principų.

---

[1] Žr. The changing DNA of serious and organised crime - EU Serious and Organised Crime Threat Assessment 2025 (EU-SOCTA) | Europolas.

[2] OL L 303, 2018 11 28, p. 1.

[3] Priemonės, kurios iš esmės ir veiklos požiūriu yra susijusios su Reglamentu, (sąrašas nebaigtinis): 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/41/ES dėl Europos tyrimo orderio baudžiamosiose bylose (OL L 130, 2014 5 1, p. 1); 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1260 dėl turto susigrąžinimo ir konfiskavimo (OL L, 2024/1260, 2024 5 2); ES kovos su pinigų plovimu *acquis*, visų pirma 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos (su pakeitimais) (OL L 141, 2015 6 5, p. 73).

[4] 2003 m. liepos 22 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2003/577/TVR dėl turto arba įrodymų arešto aktų vykdymo Europos Sąjungoje (OL L 196, 2003 8 2, p. 45).

[5] 2006 m. spalio 6 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2006/783/TVR dėl tarpusavio pripažinimo principo taikymo nutarimams konfiskuoti (OL L 328, 2006 11 24, p. 59).

Reglamentu taip pat siekiama užtikrinti, kad asmenų, kuriems turi įtakos tokių nutarimų pripažinimas, teisės būtų gerbiamos pagal ES pagrindinių teisių chartiją ir ES procesinių teisių *acquis*[6]. Kaip nurodyta Reglamento 13 konstatuojamojoje dalyje, jis taikomas visiems nutarimams įšaldyti ir konfiskuoti turtą, priimtiems vykstant procesui baudžiamosiose bylose. Procesas baudžiamosiose bylose yra autonominė Sąjungos teisės sąvoka, išaiškinta Europos Sąjungos Teisingumo Teismo. Ši sąvoka apima visų rūšių nutarimus įšaldyti ir nutarimus konfiskuoti turtą, priimtus po teismo proceso, susijusio su nusikalstama veika. Tai apima, be kita ko, nutarimus pagal Direktyvą (ES) 2024/1260[7]. Tačiau į Reglamento taikymo sritį neįtraukiami nutarimai konfiskuoti, priimti vykstant procesams civilinėse arba administracinėse bylose.

Reglamento 38 straipsnyje Komisijai nustatytas reikalavimas Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui pateikti ataskaitą dėl Reglamento taikymo, be kita ko, dėl:

(a) valstybėms narėms numatytos galimybės padaryti ir atsiimti pareiškimus pagal 4 straipsnio 2 dalį ir 14 straipsnio 2 dalį;
(b) sąveikos tarp pagarbos pagrindinėms teisėms ir nutarimų įšaldyti bei nutarimų konfiskuoti tarpusavio pripažinimo;
(c) 28, 29 ir 30 straipsnių, susijusių su areštuoto ir konfiskuoto turto administravimu ir disponavimu juo, turto restitucija nukentėjusiesiems ir žalos kompensavimu nukentėjusiesiems taikymo.

Siekdama surinkti informaciją pagal a, b ir c punktus Komisija išsiuntė valstybėms narėms klausimyną. Atsakymus jai pateikė 19 iš 25 dalyvaujančių valstybių narių.

Ši informacija papildo statistinius duomenis, kuriuos valstybės narės turi reguliariai rinkti iš savo atitinkamų institucijų ir kasmet siųsti Komisijai pagal Reglamento 35 straipsnį. Tie statistiniai duomenys apima valstybės narės iš kitų valstybių narių gautų nutarimų įšaldyti ir nutarimų konfiskuoti, kurie buvo pripažinti ir įvykdyti, skaičių ir nutarimų įšaldyti ir nutarimų konfiskuoti, kuriuos atsisakyta pripažinti ir (arba) įvykdyti, skaičių.

Valstybės narės taip pat turi siųsti Komisijai šiuos statistinius duomenis, jei jų turima centriniu lygmeniu:

(a) atvejų, kai nukentėjusiajam buvo kompensuota žala arba atlikta turto, gauto įvykdžius nutarimą konfiskuoti pagal šį Reglamentą, restitucija, skaičių ir

[6] Direktyva 2010/64/ES dėl teisės į vertimo žodžiu ir raštu paslaugas baudžiamajame procese (OL L 280, 2010 10 26, p. 1); Direktyva 2012/13/ES dėl teisės į informaciją baudžiamajame procese (OL L 142, 2012 6 1, p. 1); Direktyva 2013/48/ES dėl teisės turėti advokatą vykstant baudžiamajam procesui ir Europos arešto orderio vykdymo procedūroms ir dėl teisės reikalauti, kad po laisvės atėmimo būtų informuota trečioji šalis, ir teisės susisiekti su trečiaisiais asmenimis ir konsulinėmis įstaigomis laisvės atėmimo metu (OL L 294, 2013 11 6, p. 1); Direktyva (ES) 2016/343 dėl tam tikrų nekaltumo prezumpcijos ir teisės dalyvauti nagrinėjant baudžiamąją bylą teisme aspektų užtikrinimo (OL L 65, 2016 3 11, p. 1); Direktyva (ES) 2016/1919 dėl teisinės pagalbos įtariamiesiems ir kaltinamiesiems vykstant baudžiamajam procesui ir prašomiems perduoti asmenims vykstant Europos arešto orderio vykdymo procedūroms (OL L 297, 2016 11 4, p. 1); Direktyvos (ES) 2016/1919 klaidų ištaisymas (OL L 91, 2017 4 5, p. 40); 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/800 dėl procesinių garantijų vaikams, kurie baudžiamajame procese yra įtariamieji ar kaltinamieji (OL L 132, 2016 5 21, p. 1).

[7] 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1260 dėl turto susigrąžinimo ir konfiskavimo (OL L, 2024/1260, 2024 5 2).

(b) vidutinę nutarimų įšaldyti ir nutarimų konfiskuoti vykdymo pagal Reglamentą trukmę.

Komisija pažymi, kad ne visos valstybės narės įvykdė visus 35 straipsnio reikalavimus. Dvi valstybės narės nuolat nepateikdavo duomenų, o šešios valstybės narės nepateikė informacijos už visus ketverius metus nuo Reglamento įsigaliojimo (2021–2024 m.). Taip pat skiriasi gautų duomenų formatas ir palyginamumas – kai kurios valstybės narės pateikė tik suvestinius nutarimų įšaldyti ir nutarimų konfiskuoti duomenis.

Šioje ataskaitoje taip pat remiamasi 2025 m. rugsėjo mėn. paskelbta Eurojusto bylų ataskaita dėl Reglamento 2018/1805[8] ir pagal atitinkamus projektus, finansuojamus pagal Teisingumo programą[9], atliktais moksliniais tyrimais.

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas dar neturėjo progos priimti sprendimų dėl Reglamento išaiškinimo, tačiau šiuo metu nagrinėjamas prašymas priimti prejudicinį sprendimą dėl Reglamento (byla C-8/24), o generalinio advokato J. Richard de la Tour išvada buvo pateikta 2025 m. birželio 12 d. Be paties Reglamento, Teismas taip pat buvo paprašytas išaiškinti Reglamento pirmtaką – Pamatinį sprendimą 2006/783/TVR dėl tarpusavio pripažinimo principo taikymo nutarimams konfiskuoti[10] ir ES dokumentus, kuriais nustatomos būtiniausios taisyklės dėl įšaldymo ir konfiskavimo priemonių nacionaliniu lygmeniu, taip pat teisėsaugos bendradarbiavimą nusikalstamu būdu įgyto turto susigrąžinimo tikslais, pavyzdžiui, Pamatinį sprendimą 2005/212/TVR dėl nusikalstamu būdu įgytų lėšų, nusikaltimo priemonių ir turto konfiskavimo[11], Direktyvą 2014/42/ES dėl turto susigrąžinimo ir konfiskavimo[12] ir ją pakeitusią Direktyvą (ES) 2024/1260[13]. Teismo praktika šių priemonių klausimu gali būti laikoma svarbia konteksto požiūriu aiškinant Reglamentą, pavyzdžiui, kai joje pateikiamos gairės dėl visoms ES nusikalstamo turto susigrąžinimo priemonėms bendrų sąvokų išaiškinimo[14] arba dėl būtiniausių veiksmingų teisių gynimo priemonių standartų, kurie gali būti svarbūs vykdančiajai valstybei priimant sprendimus dėl užsienio valstybių nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti pripažinimo[15].

---

[8] https://www.eurojust.europa.eu/publication/eurojust-report-regulation-20181805-mutual-recognition-freezing-and-confiscation-september2025.

[9] Daugiau informacijos apie Teisingumo programą pateikiama https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/justice-programme_en?prefLang=lt.

[10] Žr., pavyzdžiui, naujausią 2026 m. sausio 29 d. Teisingumo Teismo (penktoji kolegija) sprendimą, *Munik*, byla C-562/24, EU:C:2026:55.

[11] 2005 m. vasario 24 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2005/212/TVR dėl nusikalstamu būdu įgytų lėšų, nusikaltimo priemonių ir turto konfiskavimo (OL L 68, 2005 3 15, p. 49).

[12] 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/42/ES dėl nusikaltimų priemonių ir pajamų iš nusikaltimų įšaldymo ir konfiskavimo Europos Sąjungoje (OL L 127, 2014 4 29, p. 39).

[13] 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1260 dėl turto susigrąžinimo ir konfiskavimo (OL L, 2024/1260, 2024 5 2).

[14] Nors Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-655/24, Latranov, dar nepriimtas, 2025 m. gruodžio 11 d. generalinio advokato Sánchez-Bordona išvadoje (EU:C:2025:969) jau aptartas sąvokos „priemonė“ išaiškinimas kalbant apie ES nusikalstamu būdu įgyto turto susigrąžinimą.

[15] Žr., pavyzdžiui, 2021 m. sausio 14 d. Teisingumo Teismo (pirmoji kolegija) sprendimą *OM*, byla C-393/19, EU:C:2021:8.

2. BENDRIEJI VERTINIMO ASPEKTAI

Įsigaliojus Reglamentui juo sudarytos palankesnės sąlygos pripažinti ir vykdyti tūkstančius nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti turtą. Remiantis Komisijai pagal Reglamento 35 straipsnį pateiktais statistiniais duomenimis, nuo 2021 m. gruodžio mėn. iki 2024 m. gruodžio mėn. buvo pripažinta daugiau kaip 2 700 nutarimų įšaldyti turtą, iš jų daugiau kaip 1 500 nutarimų nurodyti kaip įvykdyti. Kalbant apie nutarimus konfiskuoti turtą, buvo pripažinta daugiau kaip 800 prašymų, iš jų 370 nurodyti kaip įvykdyti. Skirtingų valstybių narių gautų prašymų įšaldyti ir konfiskuoti turtą skaičius labai skiriasi – šešios valstybės narės nuolat gauna daugiau kaip du trečdalius visų tokių prašymų.

Be to, valstybės narės pranešė apie daugiau kaip 200 atsisakymų pripažinti ir (arba) vykdyti nutarimus įšaldyti turtą ir daugiau kaip 100 atsisakymų pripažinti ir (arba) vykdyti nutarimus konfiskuoti turtą. Taip pat Eurojustas nurodė, kad ataskaitiniu laikotarpiu (2021–2024 m.), siekiant sklandesnio bendradarbiavimo, jo buvo paprašyta įsitraukti į daugiau kaip 900 bylų. Iš tiesų, kaip matyti iš Eurojusto bylų ataskaitos ir valstybių narių atsakymų į Komisijos tikslinį klausimyną, tebėra su Reglamento taikymu susijusių klausimų ir iššūkių. Atsižvelgiant į tai, šioje ataskaitoje pabrėžiami konkretūs Reglamento aspektai ir jų praktinis taikymas.

2.1. Bendrieji klausimai

Dėl savo pobūdžio Reglamentas iš esmės yra taikomas tiesiogiai ir jo nereikia perkelti į nacionalinę teisę. Vis dėlto valstybės narės gali priimti įgyvendinimo priemones, kad palengvintų jo taikymą. Tokios priemonės neturi daryti neigiamo poveikio galimybei taikyti Reglamentą tiesiogiai.

Iš 19 valstybių narių, pateikusių atsakymus į Komisijos klausimyną dėl Reglamento, 17 priėmė teisėkūros arba praktines įgyvendinimo priemones, kad palengvintų jo taikymą savo teisinėse sistemose. Tokios priemonės apima, pavyzdžiui:

1) įgyvendinimo teisės aktus, kuriais paaiškinama Reglamento vieta ir funkcija, kiek tai susiję su esama ES *acquis* ir nacionaline teise;
2) teisės aktų pakeitimus, kuriais nustatomos nacionalinės taisyklės, susijusios su valstybių narių procesinei autonomijai paliktais klausimais[16], ir (arba) užtikrinama, kad nacionaline teise nebūtų prieštaraujama ar trukdoma Reglamento taikymui;
3) nacionaliniams specialistams skirtus vadovus ir kitus rekomendacinius dokumentus dėl nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti pripažinimo ir vykdymo.

Be to, 12 valstybių narių nurodė, kad jos turi tam tikros formos nacionalinį mechanizmą, skirtą Reglamento naudojimui ir veiksmingam taikymui stebėti.

[16] Pavyzdžiui, taisyklių dėl veiksmingų teisių gynimo priemonių pagal Reglamento 33 straipsnį priėmimu pagal nacionalinę teisę.

2.2. Terminai ir atsakymų pateikimo laikas (9 ir 20 straipsniai; 7 straipsnio 2 dalis ir 18 straipsnio 5 dalis)

Reglamento 9 ir 20 straipsniuose nustatyti terminai, iki kurių pabaigos užsienio nutarimai įšaldyti ir konfiskuoti turtą turi būti pripažinti ir įvykdyti. Dėl nutarimų įšaldyti vykdančioji institucija turi priimti sprendimą dėl pripažinimo ir vykdymo ir vykdyti nutarimą nedelsdama, taip pat greitai ir teikdama tokį pat prioritetą, kaip ir panašioje nacionalinėje byloje. Dėl nutarimų konfiskuoti vykdančioji institucija sprendimą dėl pripažinimo ir vykdymo turi priimti nedelsdama ir ne vėliau kaip per 45 dienas nuo jų gavimo.

11 valstybių narių pranešė, kad veikdamos kaip priimančioji valstybė jos keletą kartų susidūrė su atvejais, kai nebuvo laikomasi nutarimo įšaldyti arba konfiskuoti pripažinimo ir vykdymo terminų. Devynios valstybės narės nurodė, kad susidūrė su problemomis laikydamosi terminų, kai veikė kaip vykdančioji valstybė. Atrodo, kad daugeliu tokių atvejų buvo vėluojama dėl to, kad reikėjo prašyti priimančiosios valstybės pateikti papildomos informacijos arba patikrinti vykdymui reikalingą informaciją. Viena valstybė narė taip pat nurodė, kad vėlavimai kartais buvo susiję su dideliu kompetentingų institucijų darbo krūviu. Tačiau apskritai atrodo, kad terminų buvo laikomasi.

Eurojustas praneša, kad vidutinis laikas, per kurį valstybių narių institucijos pripažįsta ir vykdo nutarimus įšaldyti, siekia nuo 10 dienų iki kelių mėnesių[17]. Savo ataskaitoje Eurojustas nurodo, kad tokio didelio vykdymo spartos skirtumo priežastis yra ta, jog Reglamente nėra konkrečių terminų neskubiems nutarimams įšaldyti pripažinti. Reglamento 9 straipsnyje nenurodytas dienų skaičius, tik nurodyta, kad „*vykdančioji institucija <...> nutarimą įvykdo nedelsdama ir taip pat sparčiai bei teikdama tokį pat prioritetą, kaip ir panašios nacionalinės bylos atveju*“.

Dėl skubių prašymų įšaldyti, t. y. prašymų, kai yra pagrįstų priežasčių baimintis skubaus turto išeikvojimo, Reglamente nustatytas daug griežtesnis atsakymo terminas – 48 valandos sprendimui dėl pripažinimo priimti ir dar 48 valandos tam sprendimui įvykdyti. Valstybės narės nepranešė apie jokius konkrečius sunkumus, susijusius su šių terminų laikymusi skubių prašymų įšaldyti atveju. Tačiau Eurojustas praneša[18], kad valstybės narės skirtingai supranta skubumo sąvoką, kai kurios ją taiko plačiau nei kitos.

12 valstybių narių nurodė, kad veikdamos kaip priimančioji valstybė jos keletą kartų susidūrė su problemomis dėl vykdančiųjų institucijų laiku nepateikiamų pranešimų apie nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti pripažinimą ir vykdymą pagal Reglamento 7 straipsnio 2 dalį ir 18 straipsnio 5 dalį. Kai kuriais atvejais buvo vėluojama iki šešių mėnesių arba atitinkamo pranešimo iš viso negauta. Tačiau dauguma tai patyrusių valstybių narių nurodė, kad tokie vėlavimai nėra įprasti ir kad iš esmės atitiktis 7 ir 18 straipsniams yra užtikrinama. Nepaisant šio bendro aukšto atitikties lygio, kai kurios valstybės narės nurodė, kad Reglamente nustatyti terminai yra per trumpi ir turėtų būti pakoreguoti. Taip pat nurodyta, kad neproporcingai vėluojama gali būti dėl to, jog Reglamente nenustatyti terminai papildomai informacijai, kurios reikia sprendimui dėl pripažinimo priimti, pateikti.

[17] Žr. Eurojusto bylų ataskaitą, p. 14.
[18] Ten pat.

2.3. Atidėjimas ir galimybės vykdyti nebuvimas (10, 13, 21 ir 22 straipsniai)

Reglamento 10, 13, 21 ir 22 straipsniai taikomi tais atvejais, kai laikinai arba visam laikui neįmanoma įvykdyti nutarimo įšaldyti arba konfiskuoti. 10 ir 21 straipsniuose nustatyta, kad vykdymas gali būti atidėtas, pavyzdžiui, tais atvejais, kai tai pakenktų vykstančiam baudžiamajam tyrimui arba kai dėl atitinkamo turto jau priimtas kitas nutarimas. 13 ir 22 straipsniuose reglamentuojamos situacijos, kai nutarimo neįmanoma įvykdyti visam laikui. Vykdančioji institucija gali paskelbti, kad vykdymas neįmanomas, pavyzdžiui, kai turtas jau konfiskuotas, jo negalima rasti liudijime nurodytoje vietoje arba jis dėl kitų priežasčių dingo ar buvo sunaikintas.

11 valstybių narių pateikė duomenis apie naudojimąsi 10 ir 21 straipsniuose numatyta galimybe atidėti nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti vykdymą. Kai kurios iš šių valstybių narių nurodė, kad jų kompetentingos institucijos atidėjo nutarimo įšaldyti vykdymą dėl to, kad turtui jau buvo taikomas galiojantis kitos valstybės narės nutarimas (10 straipsnio 1 dalies b punktas), arba dėl to, kad jam buvo taikomas galiojantis pačios valstybės narės nutarimas, kuris pagal nacionalinę teisę buvo laikomas vykdytinu pirmiau (10 straipsnio 1 dalies c punktas). Bent vienoje valstybėje narėje pastaroji situacija yra gana įprasta. Eurojustas praneša[19], kad taip dažniausiai atsitinka, kai tarpvalstybinio sukčiavimo nusikaltimai tiriami priimančiojoje valstybėje, o susiję pinigų plovimo nusikaltimai – vykdančiojoje valstybėje.

Nė viena valstybė narė nepranešė atidėjusi nutarimo konfiskuoti vykdymą pagal 21 straipsnį.

Tos pačios 12 valstybių narių taip pat pateikė informaciją apie atvejus, kai nutarimo įšaldyti arba konfiskuoti buvo neįmanoma įvykdyti (13 ir 22 straipsniai). Kalbant apie nutarimus įšaldyti, viena valstybė narė pranešė apie atvejį, kai nutarimo nebuvo įmanoma vykdyti, nes turtas jau buvo konfiskuotas (13 straipsnio 3 dalies a punktas). Septynios valstybės narės susidūrė su atvejais, kai turtas dingo (13 straipsnio 3 dalies b punktas) arba jo nebuvo galima rasti (13 straipsnio 3 dalies d punktas). Dvi valstybės narės pranešė apie prašymus dėl turto, kuris jau buvo sunaikintas (13 straipsnio 3 dalies c punktas), o keturios valstybės narės pranešė apie atvejus, kai turto buvimo vietos nebuvo galima nustatyti, nes įšaldymo liudijime pateikta informacija nebuvo pakankamai tiksli (13 straipsnio 3 dalies e punktas). Viena valstybė narė nurodė, kad paprastai maždaug 60 proc. atvejų prašyme įšaldyti nurodyto atitinkamo turto buvimo vieta paprastai negali būti nustatyta arba rasta pinigų suma ar kito turto vertė yra nedidelė. Apie panašią patirtį pranešė dar septynios valstybės narės.

Kalbant apie prašymus konfiskuoti, atrodo, kad atvejų, kai nutarimo buvo neįmanoma įvykdyti, skaičius yra gerokai mažesnis. Su tokiais atvejais buvo susidūrusios tik keturios valstybės narės. Šie atvejai buvo susiję su pradingusiu turtu (22 straipsnio 3 dalies b punktas, apie tai pranešė dvi valstybės narės), sunaikintu turtu (22 straipsnio 3 dalies c punktas, apie tai pranešė viena valstybė narė), turtu, kurio nebuvo galima rasti (22 straipsnio 3 dalies d punktas, apie tai pranešė dvi valstybės narės), ir turtu, kurio buvimo vietos nebuvo galima nustatyti dėl nepakankamai tikslios informacijos konfiskavimo liudijime (22 straipsnio 3 dalies e punktas, apie tai pranešė dvi valstybės narės).

[19] Žr. Eurojusto bylų ataskaitą, p. 15.

2.4. Ryšių palaikymas tarp kompetentingų institucijų ir su paveiktaisiais asmenimis (25 ir 32 straipsniai)

Siekiant užtikrinti veiksmingą Reglamento taikymą Reglamento 25 straipsnyje nustatytas reikalavimas priimančiosioms ir vykdančiosioms institucijoms tarpusavyje konsultuotis palaikant tiesioginį ryšį ir, kai tinkama, įtraukiant savo centrines institucijas.

Devynios valstybės narės pranešė apie sunkumus, susijusius su kompetentingų institucijų tarpusavio ryšio palaikymu. Visos valstybės narės patvirtino, kad konsultacijos gali vykti tiesiogiai ir neoficialiai bendraujant kompetentingoms institucijoms (t. y. el. paštu arba telefonu) su jų nurodytomis centrinėmis institucijomis arba be jų. Tačiau kai kurios valstybės narės nurodė apribojimus, susijusius su duomenų, kurie gali arba turėtų būti siunčiami el. paštu, kiekiu ir rūšimi. Kelios valstybės narės nurodė, kad jos bendradarbiavo su Eurojustu ir Europos teisminiu tinklu, kad palengvintų koordinavimą skubiais atvejais, visų pirma dėl to, kad tam tikrų rūšių kompetentingų institucijų, pavyzdžiui, teismų, atsakymų pateikimas dažnai buvo lėtas. Kaip kliūtys veiksmingoms konsultacijoms taip pat buvo nurodytas kalbos barjeras, nepatvirtintas pranešimo gavimas ir sunkumai nustatant tinkamus kontaktinius asmenis. Eurojustas patvirtino, kad keliais atvejais jo buvo paprašyta padėti nustatyti prašomosios valstybės narės kompetentingas institucijas. Pavyzdžiui, Eurojustas praneša, kad kai kuriose valstybėse narėse, kai nutarimas įšaldyti taikomas daugiau nei vienam turto objektui, kurie yra skirtingose tos pačios šalies vietovėse, (pavyzdžiui, skirtinguose bankuose atidarytoms banko sąskaitoms) dėl to paties liudijimo vykdymo turi būti kreipiamasi į skirtingas institucijas[20].

Dvi valstybės narės taip pat nurodė sunkumus, su kuriais susiduriama vykdant Reglamento 32 straipsnyje nustatytą pareigą informuoti paveiktuosius asmenis apie nutarimo įšaldyti arba sprendimo pripažinti ir vykdyti nutarimą konfiskuoti vykdymą ir apie bet kokią pagalbą, kurios šiomis aplinkybėmis vykdančioji institucija gali prašyti priimančiosios institucijos. Šią pareigą ypač sudėtinga įvykdyti, kai paveiktasis asmuo nėra nei priimančiojoje, nei vykdančiojoje valstybėje narėje.

Kita išskirta problema buvo poreikis suderinti informavimo reikalavimus su tyrimų konfidencialumu. Reglamento 11 straipsnio 2 dalyje patvirtinama, kad vykdančioji institucija privalo informuoti paveiktuosius asmenis kai tik nutarimas įšaldyti įvykdomas, kaip numatyta 32 straipsnyje. Tačiau 11 straipsnio 3 dalyje paaiškinama, kad priimančioji institucija gali prašyti vykdančiosios institucijos atidėti paveiktųjų asmenų informavimą, kad būtų apsaugoti vykdomi tyrimai. Kaip patvirtina Eurojustas[21], tai sukėlė problemų bent vienai valstybei narei, kurios nacionalinė teisė šiuo atžvilgiu prieštarauja Reglamentui, nes pagal ją neleidžiama nukrypti nuo reikalavimo nedelsiant informuoti paveiktuosius asmenis.

2.5. Išlaidos (31 straipsnis)

Reglamento 31 straipsnyje nustatytas reikalavimas kiekvienai valstybei narei padengti savo išlaidas, patirtas taikant šį Reglamentą. Tačiau juo leidžiama vykdančiajai institucijai pateikti pasiūlymą dėl didelių ar išimtinių išlaidų pasidalijimo.

[20] Ten pat, p. 10.
[21] Ten pat, p. 15–16.

Dvi valstybės narės pranešė, kad vykdydamos nutarimus įšaldyti arba konfiskuoti pagal Reglamentą jų kompetentingos institucijos kartais patiria didelių arba išimtinių išlaidų. Jos taip pat pabrėžė, kad ypatingai valdymo išlaidos gali tapti neproporcingai didelės, kai po prašymų įšaldyti per pagrįstą laikotarpį nepriimamas galutinis sprendimas konfiskuoti priimančiojoje valstybėje narėje.

Tačiau daugumoje valstybių narių tokie atvejai yra palyginti reti. Šešios valstybės narės pranešė niekada nepatyrusios didelių ar išimtinių išlaidų. Tik dvi valstybės narės nurodė pavienius atvejus, kai kilo sunkumų derantis dėl tokių išlaidų pasidalijimo susitarimų pagal 31 straipsnio 2 dalį.

Apskritai kelios valstybės narės pažymėjo, kad kai kuriais atvejais jos gavo prašymus įšaldyti turtą, kurio vertė buvo tokia maža, kad jam įšaldyti ir konfiskuoti reikalingi ištekliai buvo neproporcingai dideli. Jos kritikavo tai, kad Reglamente neleidžiama atmesti tokių prašymų vien dėl to, kad išieškojimo išlaidos yra neproporcingos turto vertei.

2.6. Kiti klausimai

Be 2.1–2.5 skirsniuose aptartų klausimų, valstybės narės atkreipė dėmesį į tam tikrus papildomus sunkumus, kurie nėra tiesiogiai susiję su Reglamento taikymu, tačiau yra su juo susiję netiesiogiai. Vienas iš tokių klausimų yra tas, kad trūksta teisinio pagrindo pateikti prašymus įšaldyti turtą vien tam, kad būtų atlyginta žala nukentėjusiesiems, nevykdant sprendimo konfiskuoti – tai numatyta kai kurių valstybių narių teisinėje sistemoje. Tokių klausimų Reglamentas neapima, jame nutarimas įšaldyti apibrėžiamas kaip priimančiosios institucijos priimtas arba patvirtintas sprendimas, kuriuo siekiama užkirsti kelią turto sunaikinimui, pakeitimui, perkėlimui, perdavimui arba atsikratymui juo, **siekiant tą turtą konfiskuoti**;

Kita problema, apie kurią pranešė valstybės narės, yra ta, kad trūksta specialaus ES teisinio pagrindo prašyti taikyti tyrimo priemones siekiant nustatyti, atsekti ir apsaugoti turtą po apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo. Direktyvoje (ES) 2024/1260 aiškiai reikalaujama, kad valstybės narės sudarytų palankesnes sąlygas turto susigrąžinimo tarnyboms (TST) bendradarbiauti vykdant turto atsekimo tyrimus, be kita ko, priėmus apkaltinamąjį nuosprendį. Direktyva dėl Europos tyrimo orderio[22] (ETO direktyva) reglamentuojamas teisminis bendradarbiavimas siekiant gauti įrodymų. Tačiau kai kurios valstybės narės iškėlė klausimą, ar šių priemonių pakanka veiksmingam turto susigrąžinimui po apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo baudžiamajame procese užtikrinti. 2025 m. gruodžio 9 d. Belgija iškėlė konkrečiai šį klausimą Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos posėdyje.

Valstybės narės taip pat pranešė Komisijai, kad specialistams trūksta aiškumo dėl numatomos Reglamento ir kitų su nusikalstamu būdu įgyto turto susigrąžinimu susijusių ES priemonių sąveikos. Tokios priemonės apima ne tik ETO direktyvą ir peržiūrėtą Turto susigrąžinimo

[22] 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/41/ES dėl Europos tyrimo orderio baudžiamosiose bylose (OL L 130, 2014 5 1, p. 1).

direktyvą, bet ir priemones, kuriomis reglamentuojama prieiga prie finansinės informacijos[23] ir kovos su pinigų plovimu mechanizmų[24].

Galiausiai pažymėta, kad kai kurios valstybės narės nustato bendradarbiavimo sąlygas ar reikalavimus, kurie nėra pagrįsti Reglamentu. Tai apima, pavyzdžiui, reikalavimą, kad priimančiosios valstybės kompetentingos institucijos reguliariai atnaujintų prašymą įšaldyti ir iš naujo išduotų arba patvirtintų atitinkamą nutarimą įšaldyti, kad įšaldymo priemonė būtų toliau taikoma. Šį klausimą pabrėžė ir Eurojustas[25], kuris taip pat pažymi, kad kai kurios valstybės narės aktyviai iš naujo išduoda nutarimus įšaldyti ir prašo vykdančiojoje valstybėje reguliariai pratęsti įšaldymo priemonių taikymą, nors Reglamente tai nėra reikalaujama ar numatyta.

3. KONKRETŪS VERTINIMO ASPEKTAI PAGAL 38 STRAIPSNĮ

3.1. Galimybė padaryti ir atsiimti pareiškimus pagal 4 straipsnio 2 dalį ir 14 straipsnio 2 dalį

Reglamento 4 straipsnyje reglamentuojamas nutarimų įšaldyti perdavimas. To straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad valstybės narės gali pareikšti, jog tais atvejais, kai joms atsiunčiamas įšaldymo liudijimas nutarimui įšaldyti pripažinti arba vykdyti, priimančioji institucija taip pat turi pridėti nutarimo įšaldyti originalą arba patvirtintą kopiją. Tas pats taikoma nutarimams konfiskuoti pagal Reglamento 14 straipsnio 2 dalį.

Pareiškimą pagal 4 straipsnio 2 dalį pateikė 16 valstybių narių. Tos pačios valstybės narės taip pat pateikė pareiškimus pagal 14 straipsnio 2 dalį. Tačiau ne visose šiose deklaracijose nurodyta, kad priimančioji institucija visada turėtų siųsti nutarimo įšaldyti arba konfiskuoti originalą kartu su liudijimais. Iš tiesų dvi valstybės narės aiškiai nurodo, kad to nereikalaujama, o kita valstybė narė leidžia savo vykdančiosioms institucijoms prašyti nutarimo originalo, bet to nereikalauja.

Nebuvo atsiimta jokių pareiškimų pagal 4 straipsnio 2 dalį arba 14 straipsnio 2 dalį.

Eurojustas praneša, kad net tais atvejais, kai valstybės narės nėra pateikusios pareiškimo pagal 4 straipsnio 2 dalį arba 14 straipsnio 2 dalį, jų kompetentingos institucijos kartais vis tiek prašo nacionalinių nutarimų įšaldyti arba konfiskuoti originalų. Šie prašymai gali būti teikiami dėl nepakankamos informacijos standartiniame įšaldymo arba konfiskavimo liudijime[26].

[23] 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1153, kuria nustatomos taisyklės dėl paprastesnio finansinės ir kitos informacijos naudojimo tam tikrų nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo, tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už jas tikslais ir kuria panaikinamas Tarybos sprendimas 2000/642/TVR, (OL L 186, 2019 7 11, p. 122).

[24] Visų pirma žr. 2024 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2024/1640 dėl mechanizmų, kuriuos valstybės narės turi įdiegti finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos tikslais, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2019/1937 ir iš dalies keičiama bei panaikinama Direktyva (ES) 2015/849, (OL L, 2024/1640, 2024 6 19).

[25] Žr. Eurojusto bylų ataskaitą, p. 14.

[26] Žr. Eurojusto bylų ataskaitą, p. 9.

3.2. Sąveika tarp pagarbos pagrindinėms teisėms ir nutarimų įšaldyti bei nutarimų konfiskuoti tarpusavio pripažinimo (8 ir 19 straipsniai)

Kaip pažymėta šios ataskaitos įžangoje, Reglamentas grindžiamas valstybių narių tarpusavio pasitikėjimu, o tai savo ruožtu palengvina tarpusavio pripažinimą. Tačiau tarpusavio pasitikėjimas nereiškia, kad visi teisminio bendradarbiavimo prašymai visada turi būti pripažįstami ir vykdomi. Reglamente nustatyti neprivalomi pagrindai, dėl kurių galima atsisakyti vykdyti ir (arba) pripažinti nutarimus įšaldyti ir konfiskuoti (8 ir 19 straipsniai), siekiant, be kita ko, užtikrinti pagarbą tokiais prašymais paveiktų asmenų pagrindinėms teisėms.

Kai kurie iš Reglamento 8 ir 19 straipsniuose nustatytų atsisakymo pagrindų, pavyzdžiui, susiję su *ne bis in idem* principu ir teismo procesais *in absentia* (8 straipsnio 1 dalies a punktas ir 19 straipsnio 1 dalies a ir g punktai), turi pagrindinių teisių aspektą arba yra susiję su pagrindinėmis teisėmis. Be to, 8 straipsnio 1 dalies f punkte ir 19 straipsnio 1 dalies h punkte aiškiai nurodyta, kad vykdančioji valstybė gali atsisakyti pripažinti ar vykdyti nutarimą konfiskuoti, jeigu išskirtiniais atvejais, remiantis konkrečiais ir objektyviais įrodymais, turima pagrįstų priežasčių manyti, kad dėl nutarimo įšaldyti ar nutarimo konfiskuoti vykdymo, atsižvelgiant į konkrečias bylos aplinkybes, būtų akivaizdžiai pažeistos atitinkamos Chartijoje nustatytos pagrindinės teisės, visų pirma teisė į veiksmingą teisinę gynybą, teisė į teisingą bylos nagrinėjimą ir teisė į gynybą.

Savo klausimyne Komisija paprašė valstybių narių patvirtinti, kiek pasitaikė atvejų, kai buvo pritaikytas kiekvienas iš Reglamente (8 ir 19 straipsniuose) nustatytų konkrečių atsisakymo pagrindų. Iš atsakymų matyti, kad iki šiol dauguma šių pagrindų buvo naudoti tik ribotai.

Kalbant apie nutarimus įšaldyti, 13 valstybių narių pateikė suskirstytą informaciją apie atsisakymo pagrindus, kuriais iki šiol rėmėsi jų kompetentingos institucijos. Iš jų tik viena valstybė narė nurodė, kad jos kompetentingos institucijos pritaikė atsisakymo pagrindą pagal *ne bis in idem* principą (8 straipsnio 1 dalies a punktas), o viena valstybė narė nurodė, kad ji atsisakė pripažinti nutarimą įšaldyti remdamasi tuo, kad veika, kuriai tas nutarimas skirtas, nėra nusikalstama veika pagal jos teisę (8 straipsnio 1 dalies e punktas). Atvejų, kai remiamasi šiais pagrindais, skaičius buvo vienaženklis. Atsisakymo pagrindai, grindžiami privilegijomis ar imunitetais (8 straipsnio 1 dalies b punktas), tuo, kad nusikalstama veika padaryta kitos valstybės teritorijoje, (8 straipsnio 1 dalies d punktas) ir susirūpinimu dėl pagrindinių teisių (8 straipsnio 1 dalies f punktas), iš viso nebuvo pritaikyti.

Tačiau viena valstybė narė, kuri negalėjo pateikti konkrečių duomenų apie atsisakymą pripažinti prašymus įšaldyti, pabrėžė, kad jos valdžios institucijos dažnai susidūrė su atvejais, kai tokio atsisakymo prašydami nukentėję asmenys rėmėsi argumentais dėl pagrindinių teisių.

Eurojustas taip pat praneša[27] susidūręs su atvejais, kai vykdančiosios institucijos faktiškai atsisakė pripažinti arba vykdyti nutarimus įšaldyti remdamosi tariamu netinkamu kišimusi į paveiktųjų trečiųjų šalių teises. Tai apima atvejus, kai apgaulės būdu įsigytos prekės buvo greitai perparduotos kitam asmeniui. Reglamentu valstybėms narėms leidžiama atsisakyti pripažinti arba vykdyti nutarimus konfiskuoti, kai dėl paveiktųjų asmenų teisių pagal

[27] Žr. Eurojusto bylų ataskaitą, p. 16.

vykdančiosios valstybės teisę nutarimo konfiskuoti vykdymas taptų neįmanomas. Tačiau nutarimų įšaldyti atveju tokio atsisakymo pagrindo nėra. Eurojustas nurodo, kad bent kai kuriais atvejais vykdančiosios institucijos vis dėlto rado būdų atsisakyti pripažinti nutarimus šiuo pagrindu, pavyzdžiui, vietoj to oficialiai remdamosi kitu atsisakymo pagrindu, pvz., tuo, kad įšaldymo liudijimas buvo neišsamus (8 straipsnio 1 dalies c punktas), arba remdamosi platesniais argumentais, susijusiais su pagrindinėmis teisėmis ir proporcingumu, aiškiai nenurodydamos atsisakymo pagrindo, kuriuo remiamasi.

Vienintelis kelių valstybių narių pritaikytas atsisakymo pagrindas buvo įšaldymo liudijimo neišsamumas arba netinkamas užpildymas (8 straipsnio 1 dalies c punktas). Atrodo, kad didžioji dalis visų atsisakymų grindžiama šiuo pagrindu. Vienoje valstybėje narėje 31 atsisakymas buvo susietas su neišsamiais arba netinkamai užpildytais liudijimais.

Nurodytos problemos apima neteisingą arba pasenusią informaciją apie įšaldytiną turtą arba jo buvimo vietą, taip pat problemas, susijusias su įšaldymo liudijimų vertimų kokybe. Eurojustas patvirtina, kad standartinių liudijimų vertimų kokybė dažnai yra prasta ir dažnai prireikia jo įsikišimo, kad būtų išaiškinti dėl to kylantys nesusipratimai[28]. Šiomis aplinkybėmis viena valstybė narė konkrečiai pabrėžė, kad svarbu, jog institucijos, į kurias kreipiamasi, prieš atmesdamos prašymą pasikonsultuotų su prašančiosiomis institucijomis, kaip reikalaujama pagal Reglamentą, kad pastarosios galėtų išspręsti visas nustatytas problemas.

Panaši padėtis yra ir dėl nutarimų konfiskuoti. 11 valstybių narių pateikė suskirstytą informaciją apie jų kompetentingų institucijų iki šiol pritaikytus atsisakymo pagrindus pagal Reglamentą. Tik viena valstybė narė nurodė, kad jos kompetentingos institucijos rėmėsi *ne bis in idem* principu grindžiamais atsisakymo pagrindais (19 straipsnio 1 dalies a punktas), viena nurodė, kad egzistuoja privilegijos ar imunitetai (19 straipsnio 1 dalies b punktas), o kita nurodė tai, kad dėl paveiktųjų asmenų teisių pagal tos valstybės narės teisę buvo neįmanoma vykdyti nutarimo konfiskuoti (19 straipsnio 1 dalies e punktas). Kaip ir atsisakant pripažinti nutarimus įšaldyti, atvejų, kai remtasi šiais pagrindais, skaičius buvo vienaženklis. Atsisakymo pagrindas, grindžiamas tuo, kad nusikalstama veika padaryta kitoje valstybėje, (19 straipsnio 1 dalies d punktas) iš viso nebuvo taikytas. Trys valstybės narės atsisakė pripažinti nutarimus konfiskuoti, susijusius su veiksmais, kurie pagal jų teisę nelaikomi nusikalstama veika (19 straipsnio 1 dalies f punktas). Dvi valstybės narės atsisakė pripažinti nutarimą dėl to, kad paveiktasis asmuo nuteistas *in absentia* (19 straipsnio 1 dalies g punktas).

Dažniausias atsisakymo pagrindas buvo neišsamių arba neteisingų konfiskavimo liudijimų pateikimas (19 straipsnio 1 dalies c punktas). Septynios valstybės narės pranešė, kad pritaikė šį atsisakymo pagrindą. Tačiau atrodo, kad atvejų, kuriems tai turėjo įtakos, skaičius yra mažesnis nei prašymų įšaldyti atveju. Susirūpinimu pagrindinėmis teisėmis (19 straipsnio 1 dalies h punktas) kaip atsisakymo pagrindu rėmėsi tik dvi valstybės narės – pranešta apie mažiau nei penkis atvejus.

Atsisakymo pagrindų, grindžiamų susirūpinimu pagrindinėmis teisėmis, kaip nurodyta 19 straipsnio 1 dalies h punkte, aiškinimo klausimas iškeltas pateikus prašymą Teisingumo

[28] Žr. Eurojusto bylų ataskaitą, p. 9.

Teismui priimti prejudicinį sprendimą byloje C-8/24. Ši byla susijusi su Kroatijos ir Slovėnijos teisminiu bendradarbiavimu pagal Reglamentą. Teisingumo Teismo buvo paprašyta paaiškinti, ar pagal Reglamentą draudžiama pripažinti nutarimą konfiskuoti, kai asmuo, kuriam taikomas konfiskavimas, nepasinaudojo tam tikromis procesinėmis teisėmis. 2025 m. birželio 12 d. pateikta generalinio advokato J. Richardo de la Touro išvada[29]. Generalinis advokatas padarė išvadą, kad Reglamento 2018/1805 19 straipsnio 1 dalies h punktas turi būti aiškinamas taip, kad negalima atsisakyti pripažinti ir vykdyti nutarimo konfiskuoti, jeigu paveiktajam asmeniui buvo tinkamai įteiktas atitinkamas nutarimas, tačiau jis nepasinaudojo galima teisių gynimo priemone, dėl kurios būtų buvę galima patikrinti, ar buvo laikytasi teisingo bylos nagrinėjimo standartų. Tačiau galutinis Teisingumo Teismo sprendimas dar nepriimtas.

3.3. Įšaldyto ir konfiskuoto turto administravimas ir disponavimas šiuo turtu, įskaitant restituciją ir kompensavimą (28, 29 ir 30 straipsniai)

Reglamento 28, 29 ir 30 straipsniais reglamentuojamas įšaldyto ir konfiskuoto turto administravimas bei disponavimas juo, taip pat nukentėjusiųjų teisių apsauga.

28 straipsnyje nustatytas reikalavimas valstybėms narėms užtikrinti, kad įšaldytas ir konfiskuotas turtas būtų valdomas taip, kad būtų užkirstas kelias jo vertės sumažėjimui. Viena iš pagrindinių kompetentingų institucijų priemonių šiam tikslui pasiekti yra galimybė parduoti įšaldytą turtą prieš jį konfiskuojant. Toks pardavimas prieš konfiskavimą, paprastai vadinamas išankstiniu pardavimu, taip pat numatytas ES turto susigrąžinimo direktyvos[30] 20 straipsnyje. Pagal tą direktyvą pardavimui turi būti taikomos griežtos apsaugos priemonės, kad būtų užtikrinta pagarba paveiktųjų asmenų teisėms.

Apie problemas, susijusias su 29 straipsnio įgyvendinimu, nepranešta. Keturios valstybės narės nurodė, kad vykdydamos nacionalines turto susigrąžinimo procedūras turto administravimui jos taikė kitokias taisykles nei taikomos bendradarbiavimo procedūrose pagal Reglamento 28 straipsnį. Tačiau nepranešta, kad dėl šių skirtumų būtų kilę kokių nors praktinių problemų.

29 straipsnyje reglamentuojama įšaldyto turto restitucija nukentėjusiesiems nuo nusikaltimų. Prašančiosios valstybės kompetentingoms teisminėms institucijoms nusprendus, kad konkretus turtas turėtų būti grąžintas nukentėjusiajam, priimančioji institucija privalo apie šį sprendimą pranešti prašomajai institucijai. Tada prašomoji institucija privalo grąžinti turtą pagal savo nacionalines procedūras. Tokį turtą galima tiesiogiai perduoti nukentėjusiajam. Tačiau labai svarbu, kad nukentėjusiojo nuosavybės teisė į turtą nebūtų ginčijama, kad turtas nebūtų reikalingas kaip įrodymas ir kad proceso metu nebūtų pažeidžiamos asmenų, kuriems taikoma restitucija, teisės.

Informaciją apie savo patirtį taikant 29 straipsnį pateikė 16 valstybių narių. Visos, išskyrus vieną, nurodė, kad įšaldytą turtą grąžino nukentėjusiesiems. Penkios valstybės narės šiuo atžvilgiu susidūrė su ypatingais sunkumais. Pavyzdžiui, viena valstybė narė pažymėjo, kad ji susidūrė su atvejais, kai vykdančioji valstybė narė primygtinai reikalavo, jog sprendimą

[29] 2025 m. birželio 12 d. generalinio advokato de la Tour nuomonė, byla C-8/24, EU:C:2025:430.
[30] 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1260 dėl turto susigrąžinimo ir konfiskavimo (OL L, 2024/1260, 2024 5 2).

grąžinti įšaldytą turtą nukentėjusiajam priimtų priimančiosios valstybės teismas. Tačiau šis reikalavimas nėra pagrįstas Reglamentu, kuriuo neribojamos institucijų, galinčių priimti tokį sprendimą, rūšys, kad jis būtų pripažintas pagal 29 straipsnį. Valstybės narės ir Eurojustas[31] taip pat pranešė, kad 29 straipsnio taikymas yra sudėtingas, kai pretenziją dėl turto grąžinimo turi daugiau nei vienas nukentėjusysis, o įšaldyto turto nepakanka visoms nukentėjusiųjų pretenzijoms patenkinti, arba kai yra nukentėjusiųjų, turinčių teisėtų pretenzijų daugiau nei vienoje jurisdikcijoje. Reglamente nenustatyta procedūra, kurios reikia laikytis tokiais atvejais.

Eurojusto bylų ataskaitoje taip pat pabrėžiama, kad įšaldyto turto restitucija praktiniu požiūriu tebėra sudėtinga. Eurojustas patvirtina sunkumus, kylančius tais atvejais, kai yra kelios ir (arba) konkuruojančios nukentėjusiųjų pretenzijos, taip pat praneša apie kelis atvejus, kai vykdančioji valstybė narė visiškai arba iš dalies atsisakė laikytis Reglamento 29 straipsnio nurodydama nacionalinei teisei prieštaraujančias nuostatas, pagal kurias negalima grąžinti įšaldyto turto arba bent tam tikrų tokio turto rūšių, kol nepriimtas galutinis nutarimas konfiskuoti[32].

Dauguma atsakymus pateikusių valstybių narių grąžinti ar kompensuoti skirtą turtą paprastai tiesiogiai perduoda nukentėjusiesiems priimančiajai valstybei neatliekant tarpininko vaidmens, nors perdavimo būdas paprastai skiriasi priklausomai nuo aplinkybių. Tai atitinka Reglamento 29 ir 30 straipsnius.

Buvo pranešta apie gerąją patirtį, susijusią su veiksmų pagal Reglamentą ir veiksmų pagal Direktyvą 2014/60[33] dėl kultūros objektų grąžinimo koordinavimu. Tačiau Eurojusto bylų ataskaitoje pažymima, kad laikotarpis, per kurį vykdančiosios institucijos faktiškai perduoda nukentėjusiesiems turtą, visų pirma įšaldytą turtą, kuris turi būti grąžintas pagal Reglamento 29 straipsnį, gali labai skirtis. Kai kuriais atvejais grąžinimas užtruko mažiau nei du mėnesius, o kitais atvejais nukentėjusieji turėjo laukti ilgiau nei metus. Tai neatitinka 29 straipsnyje nustatyto reikalavimo, kad grąžinimas turi būti atliktas kuo greičiau.

30 straipsnyje reglamentuojamas disponavimas konfiskuotu turtu. Pagrindinė tokio disponavimo taisyklė yra ta, kad pirmenybė teikiama sprendimų dėl turto restitucijos nukentėjusiesiems nuo nusikaltimų arba jų kompensacijos vykdymui. Kaip ir 29 straipsnio atveju, priimančioji valstybė apie tokius sprendimus turi informuoti vykdančiąją valstybę. Tada vykdančioji valstybė turi kuo greičiau įvykdyti tuos sprendimus ir perduoti turtą nukentėjusiajam tiesiogiai arba per priimančiąją valstybę narę. Jeigu iš nukentėjusiojo paimto pirminio turto grąžinti neįmanoma, tačiau vykdant su tuo turtu susijusį nutarimą konfiskuoti buvo gauta pinigų, atitinkama suma turi būti pervesta nukentėjusiajam.

Tik viena valstybė narė pranešė apie sunkumus grąžinant konfiskuotą turtą nukentėjusiesiems nuo nusikaltimų ir atrodo, kad šie sunkumai buvo operaciniai, o ne teisiniai. Panaši padėtis yra ir dėl konfiskuoto turto panaudojimo siekiant atlyginti žalą nukentėjusiesiems nuo nusikaltimų: tik viena valstybė narė pranešė, kad retais atvejais susidūrė su problemomis,

[31] Žr. Eurojusto bylų ataskaitą, p. 19.
[32] Žr. Eurojusto bylų ataskaitą, p. 19.
[33] 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/60/ES dėl neteisėtai iš valstybės narės teritorijos išvežtų kultūros objektų grąžinimo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012, (OL L 159, 2014 5 28, p. 1).

susijusiomis su 30 straipsnyje nustatytomis taisyklėmis dėl sprendimų atlyginti žalą nukentėjusiesiems vykdymo. Tačiau Eurojustas praneša[34] susidūręs su atvejais, kai paaiškėjo, kad laikytis taisyklių dėl disponavimo konfiskuotu turtu restitucijos ar kompensavimo tikslais yra sudėtinga. Eurojusto pateiktu atveju sunkumų kilo dėl priimančiosios valstybės nacionalinės teisės ypatumų. Priimančiosios valstybės kompetentingos institucijos priėmė sprendimus dėl kompensacijos nukentėjusiesiems, tačiau nebuvo priimtas nutarimas konfiskuoti vykdančiojoje valstybėje įšaldytą turtą, kuriuo remiantis būtų buvę galima patenkinti pretenzijas dėl kompensacijos.

Kadangi didžioji dauguma valstybių narių nerenka informacijos apie atvejų, kai buvo sudarytos palankesnės sąlygos restitucijai arba kompensacijai nukentėjusiesiems, skaičių, Komisija neturi bendrų duomenų, kaip dažnai taikomos atitinkamos Reglamento nuostatos (t. y. 29 straipsnis ir 30 straipsnio 1–5 dalys).

Kai nėra nukentėjusiųjų pretenzijų, kurias būtų galima patenkinti, arba kai konfiskuoto turto vertė viršija tas pretenzijas, likusią dalį turi pasidalyti priimančioji ir vykdančioji valstybės. Kalbant apie pinigus, taisyklės yra labai paprastos. Visos 10 000 EUR viršijančios sumos turi būti paskirstytos šioms valstybėms lygiomis dalimis, nebent būtų susitarta kitaip. Vykdančioji valstybė gali pasilikti bet kokią sumą, kuri yra lygi 10 000 EUR arba mažesnė, ir ja dalytis nereikia. Kalbant apie kitą turtą nei pinigai, dalijimosi susitarimai gali būti įvairių formų, įskaitant galimybę parduoti turtą ir teisingai pasidalyti pajamomis, kaip nurodyta pirmiau. Priimančioji ir vykdančioji valstybės taip pat gali susitarti, kad turtas turėtų likti vykdančiojoje valstybėje, kad jį būtų galima naudoti visuomenės interesams arba socialiniais tikslais. Dėl taikomo varianto kiekvienu atveju turi susitarti susijusios valstybės narės.

Visos atsakymus pateikusios valstybės narės, išskyrus vieną, patvirtino, kad taikė standartines taisykles dėl dalijimosi pinigais. Viena apie kitokią praktiką pranešusi valstybė narė nurodė, kad retais atvejais buvo pasiekti kiti neoficialūs susitarimai, leidžiami pagal Reglamentą.

4. SUINTERESUOTŲJŲ SUBJEKTŲ PASIŪLYMAI

4.1. Valstybės narės

Atsižvelgdama į pirmiau nurodytus sunkumus, susijusius su Reglamento taikymu, Komisija paklausė valstybių narių, ar, jų nuomone, reikia iš dalies pakeisti Reglamentą, kad jis būtų naudingesnis arba būtų užtikrintas veiksmingas jo taikymas. Aštuonios valstybės narės patvirtino, kad, jų nuomone, toks poreikis yra. Be kita ko, buvo pasiūlyti pakeitimai, kuriais nustatoma:

1) konkretūs nutarimų įšaldyti pripažinimo ir vykdymo terminai;
2) konkretus terminas, iki kurio pabaigos priimančiajai institucijai turi būti pranešta apie visas aplinkybes, trukdančias nedelsiant pripažinti arba vykdyti nutarimą įšaldyti;

[34] Žr. Eurojusto bylų ataskaitą, p. 21.

3) konkretus terminas, iki kurio pabaigos turi būti pranešta apie nutarimų įšaldyti ir konfiskuoti vykdymą;
4) ilgiausias laikotarpis, kurį vykdančioji valstybė gali taikyti įšaldymo priemones, kad būtų išvengta neproporcingos naštos tai valstybei ir nepagrįstai ilgo paveiktų asmenų teisių suvaržymo;
5) pagrindas atsisakyti pripažinti nutarimus įšaldyti arba konfiskuoti, susijusius su mažos vertės turtu, kai nutarimui įvykdyti reikalingi ištekliai yra neproporcingi turto vertei;
6) aiškus pagrindas atsisakyti pripažinti nutarimus įšaldyti remiantis nepagrįstu kišimusi į *bona fide* trečiųjų šalių teises;
7) taisyklė, pagal kurią reikalaujama bent jau skubiais atvejais priimti įšaldymo liudijimus anglų kalba, vertimą pateikiant kuo anksčiau;
8) teisinis pagrindas prašyti įšaldyti turtą tik restitucijos arba žalos kompensavimo nukentėjusiesiems tikslais;
9) procedūra, pagal kurią valstybės narės gali susieti prašymus konfiskuoti įrodymus pagal ETO direktyvą su prašymais įšaldyti nusikalstamu būdu įgytą turtą pagal Reglamentą;
10) galimybė priimančiajai institucijai, kai siunčiamas prašymas įšaldyti, aiškiai prašyti vykdančiosios institucijos atlikti tolesnius įtariamojo arba kaltinamojo turto ir finansinių reikalų tyrimus vykdančiojoje valstybėje siekiant nustatyti, ar vykdančiosios valstybės teritorijoje yra daugiau turto, kuris galėtų arba turėtų būti konfiskuotas;
11) įšaldymo liudijimo skirsnis, kuriame priimančioji institucija raginama nurodyti konfiskavimo rūšį (pvz., objektų konfiskavimas ar verte grindžiamas konfiskavimas), su kuria susijęs prašymas įšaldyti. Kaip nurodyta pasiūlyme, taip kompetentingoms institucijoms būtų lengviau greitai įvykdyti nutarimus įšaldyti taip, kaip numatė priimančioji institucija;
12) standartinė pranešimo apie nutarimo įšaldyti vykdymą forma.

Viena valstybė narė taip pat nurodė, kad Reglamento taikymui paprastai trukdo nesuderintos nacionalinės procedūros, kuriomis siekiama palengvinti jo taikymą. Kaip pažymėta įvairiose šios ataskaitos vietose, tiek valstybės narės, tiek Eurojustas pranešė apie pasikartojančius atvejus, kai valstybėms narėms pagal Reglamentą suteikta procesinė autonomija arba tai, kad nebuvo iš dalies pakeisti nacionalinės teisės aktai siekiant užkirsti kelią prieštaravimams Reglamentui, galėjo trukdyti jį veiksmingai taikyti.

Valstybių narių taip pat buvo klausiama, ar jos įžvelgia pridėtinę vertę, jei būtų parengta privalomos teisinės galios neturinti priemonė, kuria pateikiamos gairės, kaip Reglamentas susijęs su kitomis ES teisinėmis priemonėmis, kuriomis palengvinamas bendradarbiavimas nusikalstamu būdu įgyto turto susigrąžinimo tikslais, pavyzdžiui, Direktyva 2014/41 (ETO direktyva) ir Direktyva 2024/1260 (peržiūrėta Turto susigrąžinimo direktyva). 15 iš 19 atsakymus pateikusių valstybių narių nurodė įžvelgiančios tokią pridėtinę vertę, visų pirma siekiant užtikrinti aiškumą dėl Reglamento ir peržiūrėtos Turto susigrąžinimo direktyvos sąveikos. Viena valstybė narė apskritai pažymėjo, kad būtų naudinga bet kokia priemonė, kuria skatinamas valstybių narių Reglamento (ES) 2018/1805 taikymo suvienodinimas, nors taip pat pažymėta, kad bet kokia tokia iniciatyva turėtų kuo labiau sumažinti galimą naštą

nacionalinėms valdžios institucijoms, kaip pabrėžta ir Aukšto lygio forumo dėl ES baudžiamosios teisenos ateities ataskaitoje[35].

Viena valstybė narė taip pat pasiūlė patikslinti Reglamento ir ES priemonių bendradarbiavimo civilinių bylų srityje (pvz., Reglamento (ES) Nr. 655/2014[36] ir Reglamento (ES) Nr. 1215/2012[37]) sąveiką, kuri gali tapti aktuali, visų pirma tais atvejais, kai baudžiamasis procesas nutraukiamas ir įšaldymo priemonės pagal Reglamentą turi būti panaikintos, tačiau vis dar yra nukentėjusiųjų, pareiškusių civilinius ieškinius, dėl kurių vėliau reikia areštuoti turtą civiline tvarka.

Didžioji dauguma atsakymus pateikusių valstybių narių taip pat pritaria idėjai sukurti specialią įvairių kompetencijų ekspertų grupę nusikalstamu būdu įgyto turto susigrąžinimo klausimais (kurioje dalyvautų bent teisėsaugos ir teisminių institucijų atstovai) ir (arba) teikti papildomą specialų ES finansavimą specialistų, dalyvaujančių taikant Reglamentą, mokymams.

4.2. Eurojustas

Savo bylų ataskaitoje Eurojustas nurodo kelias pagrindines sunkumų taikant Reglamentą priežastis. Jis pažymi, kad praktikoje nacionalinėms normoms ir tradicijoms kartais vis dar teikiama pirmenybė prieš Reglamentą. Eurojustas taip pat kritikuoja žemą valstybių narių teisinių sistemų suderinimo lygį, visų pirma, kiek tai susiję su teisinėmis nuostatomis ir mechanizmais, kuriais grindžiamas Reglamento taikymas, kai klausimas paliekamas valstybių narių procesinei autonomijai. Tai apima skirtingus kompetentingų institucijų skyrimo metodus. Be to, Eurojustas nurodo sunkumus, su kuriais susiduriama sprendžiant, kaip teisingai aiškinti Reglamentą, visų pirma, kiek tai susiję su tokiomis savarankiškomis sąvokomis kaip „procesas baudžiamosiose bylose“, ir reiškia susirūpinimą dėl standartinių liudijimų patogumo.

Todėl Eurojustas ragina pateikti aiškias gaires dėl tam tikrų Reglamento nuostatų (pvz., 29 ir 30 straipsnių nuostatų dėl restitucijos ir kompensacijos nukentėjusiesiems) taikymo, ypač sudėtingose bylose[38]. Bylų nagrinėjimo ataskaitoje taip pat pabrėžiama, kad reikia stiprinti teisminių institucijų ir kitų turto susigrąžinimo grandinėje dalyvaujančių institucijų (pvz., finansinės žvalgybos padalinių (FŽP) bendradarbiavimą.

5. IŠVADA

Reglamento tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas veiksmingam ir efektyviam nusikalstamu būdu įgyto turto susigrąžinimui tarpvalstybiniu mastu, visų pirma siekiant kovoti su

[35] Skelbiama adresu: https://commission.europa.eu/document/download/606f0f38-12f9-4893-8941-3ac835229bcd_en?filename=JUST_template_comingsoon_standard_16.pdf.
[36] 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 655/2014, kuriuo nustatoma europinio sąskaitos blokavimo įsakymo procedūra, siekiant palengvinti tarpvalstybinį skolų išieškojimą civilinėse ir komercinėse bylose, (OL L 189, 2014 6 27, p. 59).
[37] 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (nauja redakcija), (OL L 351, 2012 12 20, p. 1).
[38] Žr. Eurojusto bylų ataskaitą, p. 22.

tarpvalstybiniu organizuotu nusikalstamumu. Tai daroma nustatant išsamias taisykles, kaip turi būti teikiami prašymai pripažinti nutarimus įšaldyti ir konfiskuoti ir kaip juos turi nagrinėti prašomoji valstybė narė. Taip šią priemonę taikantiems specialistams užtikrinamas didelis teisinis tikrumas ir išvengiama vėlavimo dėl aiškių taisyklių, kuriomis reglamentuojami pagrindiniai procedūriniai aspektai, nebuvimo. Kartu privalomai naudojant standartinius liudijimus ir toliau taikant veiksmingas ryšių palaikymo procedūras, maksimaliai supaprastinamas valstybių narių teisminis bendradarbiavimas nusikalstamu būdu įgyto turto susigrąžinimo srityje. Dėl šios priežasties Reglamentas yra plačiai naudojama svarbi teisminio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose priemonė. Jis turi unikalią ir itin svarbią funkciją platesnėje ES *acquis*, nes padeda kovoti su pinigų plovimu, organizuotu nusikalstamumu ir teroristų finansavimu, ir prisideda prie gerokai sklandesnio tarpvalstybinio turto susigrąžinimo. Vis dėlto dar yra erdvės jį tobulinti padidinant nustatytų nusikalstamu būdu įgytų pajamų, kurios galiausiai konfiskuojamos, grąžinamos nukentėjusiesiems nuo nusikaltimų arba pakartotinai panaudojamos jų naudai, dalį.

Vis dar kyla tam tikrų sunkumų siekiant veiksmingai taikyti Reglamentą. Eurojustas tai taip pat patvirtino savo bylų ataskaitoje, kurioje pabrėžiama, kad kai kuriais atvejais Reglamentas vis dar nėra tinkamai taikomas ir net ginčijamas remiantis nacionaline teise.

Daugelis šioje ataskaitoje ir Eurojusto bylų ataskaitoje nurodytų problemų gali būti priskirtos žmogaus klaidoms arba nepakankamam kitų dalyvaujančių valstybių narių teisinių sistemų išmanymui. Pavyzdžiui, tai apima atvejus, kai tarpvalstybiniam bendradarbiavimui buvo trukdoma arba jis buvo uždelstas dėl to, kad prašymai pripažinti nutarimus įšaldyti arba konfiskuoti buvo išsiųsti netinkamoms vykdančiosios valstybės institucijoms, arba dėl to, kad liudijimai buvo užpildyti netinkamai. Tikimasi, kad kai kurias iš šių problemų padės išspręsti vykdomas liudijimų skaitmeninimas. Atsiradus galimybei naudoti nurodymus ir iš anksto paruoštus pranešimus liudijimai turėtų tapti patogesni naudoti ir turėtų būti užtikrintas didesnis užklausų formos ir turinio suderinamumas. Šias kliūtis taip pat gali padėti sumažinti privalomos teisinės galios neturinčių teisės aktų gairės dėl Reglamento taikymo, geriausios patirties taikymas ir aktyvesnis atitinkamų specialistų mokymas. Dauguma valstybių narių pritaria ES lėšų skyrimui būtent tokiems mokymams.

Tačiau kai kurie klausimai yra labiau teisinio ar sisteminio pobūdžio ir juos gali reikėti spręsti valstybių narių teisėkūros ar politiniu lygmeniu. Tai apima, pavyzdžiui, vienašališką bendradarbiavimo sąlygų, kurios nėra numatytos Reglamente, nustatymą pagal nacionalinę teisę. Tai taip pat apima pasikartojančius terminų nesilaikymo atvejus ir ilgą laiką nuo prašymų įšaldyti pateikimo iki tolesnių veiksmų, susijusių su prašymu konfiskuoti. Sprendžiant tokio pobūdžio klausimus, be kita ko, reikia keisti nacionalinę teisę ir praktiką bei peržiūrėti išteklius, skiriamus institucijoms, atsakingoms už prašymų pripažinti nutarimus įšaldyti arba konfiskuoti pagal Reglamentą priėmimą ir vykdymą. Komisija pasilieka teisę imtis būtinų priemonių, kad užtikrintų visišką Reglamento laikymąsi.

Galiausiai iš šios ataskaitos matyti, kad reikia išnagrinėti Reglamento ribotumus ir platesnį jo taikymo kontekstą. Valstybės narės pasiūlė Reglamento pakeitimų, kurie, jų nuomone, padidintų jo veiksmingumą. Jos taip pat pabrėžė, kad Reglamentas ar kiti atitinkami ES teisės aktai taikomi ne visiems turto susigrąžinimo procedūros etapams ar elementams. Tai visų pirma pasakytina apie teisminį bendradarbiavimą siekiant atsekti ir įšaldyti turtą po apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo, kad būtų galima išmokėti kompensaciją

nukentėjusiesiems nevykdant nutarimo konfiskuoti. Šiuo atžvilgiu Komisija imsis tolesnių veiksmų dėl Belgijos iniciatyvos[39]. Be to, specialistams ne visada lengva suprasti numatomą įvairių nusikalstamu būdu įgyto turto susigrąžinimo srities priemonių tarpusavio sąveiką. Todėl aiški valstybių narių dauguma nurodė pritariančios privalomos teisinės galios neturinčioms teisinėms gairėms šiuo klausimu.

Daugelis valstybių narių taip pat pareiškė pritariančios tam, kad būtų įsteigta įvairių kompetencijų ekspertų grupė nusikalstamu būdu įgyto turto susigrąžinimo klausimais, kuri galėtų sudaryti palankesnes sąlygas visapusiškiau suprasti ES nusikalstamu būdu įgyto turto susigrąžinimo sistemą. Šiomis aplinkybėmis ypač svarbi Eurojusto neseniai įsteigta Teisminė tikslinė grupė pinigų plovimo ir turto susigrąžinimo klausimais[40].

Komisija apsvarstys, kaip geriausia spręsti šioje ataskaitoje nustatytas su Reglamento taikymu susijusias problemas ir valstybių narių bei Eurojusto pateiktus pasiūlymus bei rekomendacijas, kad nuspręstų, kokių veiksmų geriausia imtis toliau. Visų pirma Komisija stengsis pateikti gaires dėl Reglamento taikymo atsižvelgiant į platesnę ES nusikalstamu būdu įgyto turto susigrąžinimo sistemą.

[39] Žr. 2.6 skirsnį.
[40] Daugiau informacijos rasite https://www.eurojust.europa.eu/news/eurojust-meeting-tackles-emerging-trends-money-laundering-and-asset-recovery.